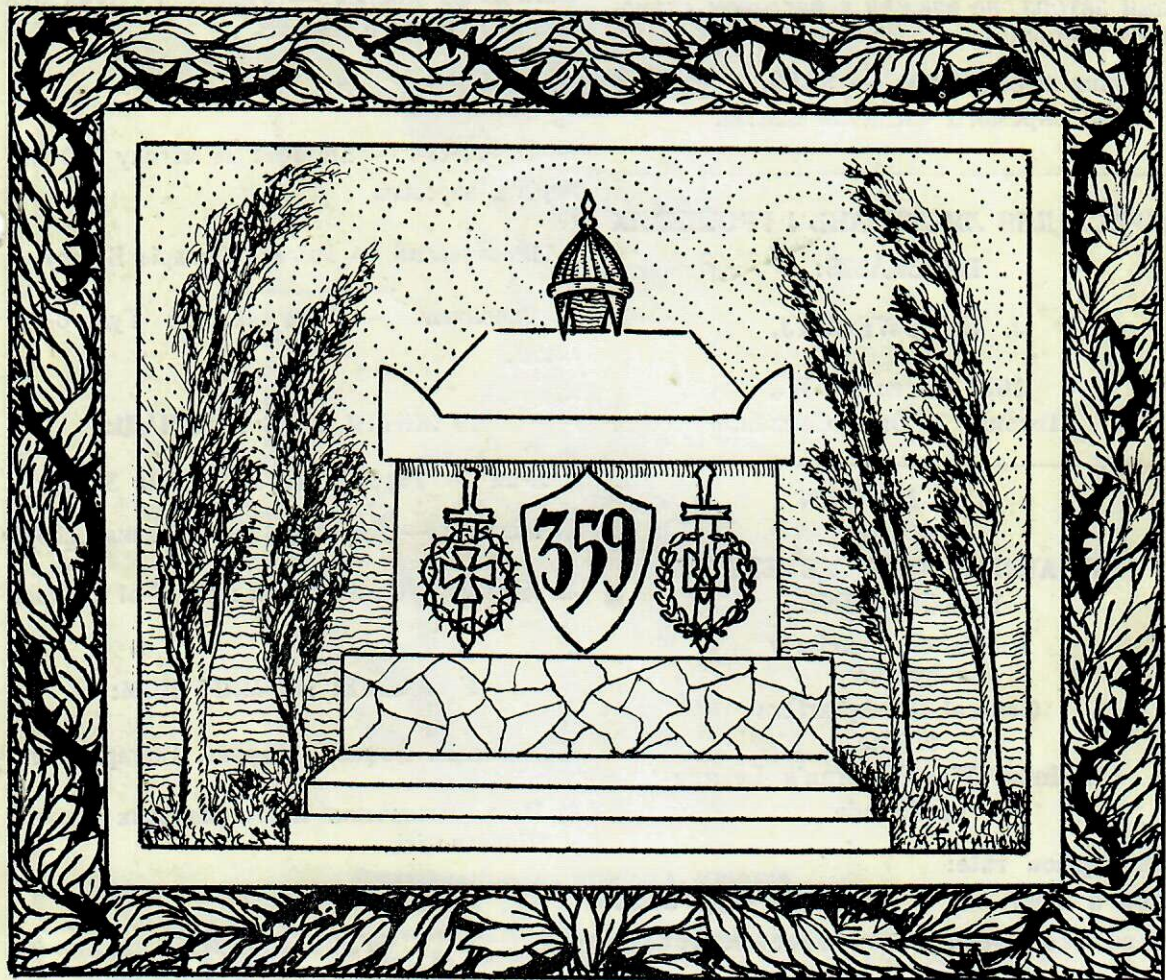

27 11.62.

БЮЛЕТЕНЬ

Союзу
Бувших Українських
Вояків у Канаді

БЮЛЕТЕНЬ
Союзу Бувших Українських Вояків
у Канаді.

Квартальник.

Редакція застерігає собі право виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Статті підписані прізвищем чи ініціалами автора, не завжди є висловом становища Редакції.

Річна передплата: — \$2.00.

Ціна окремого числа 50 центів.

АДРЕСА ДЛЯ ЛИСТУВАНЬ І ГРОШЕВИХ
ПЕРЕКАЗІВ:

J. LYPOWESKYJ,

1623 Queen St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada.

BULLETIN
of the
UKRAINIAN WAR VETERAN'S
LEAGUE, INC.

Published quarterly
by the
General Headquarters
of the

Ukrainian War Veteran's League
in Canada

Subscription rate:

\$2.00 a Year.

Single copy \$0.50

НА ОБКЛАДИНЦІ:

Символічний саркофаг на уявній могилі Лицарів Базарських, представлений на урочистій академії, присвяченій св. пам. 359-ти, що відбулася в Торонті 3-го грудня 1961 року.

ЗМІСТ:

З промови д-ра Ст. Витвицького

В 40-ву РІЧНИЦЮ ЛИСТОПАДОВОГО РЕЙДУ:

В. Филонович — Слава Героям!

Олександра Костюк — Уривок з “Думи про девять і триста п'ятдесят”.

М. Крат — “Базар”.

М. Оверкович — Епітафія на могилу 359 Лицарів Базарських.

І. Липовецький — Могила Лицарів Базару.

О. Вдовиченко — Рейд генерала Гулого-Гуленка.

ІЗ ЖИТТЯ СБУВ В КАНАДІ:

І. Л-ий — Торонто пам'яті Героїв Базару.

С. Магальяс — До історії 7-ої Станиці СБУВ.

М. Деркач — Десятилітній шлях 7-ої Станиці.

У ПОШАНІ НЕВМИРУЩИМ:

Міннеаполіс. Бофало. Дітройт. Ніагара Фалс.

О. В-ко. Відзначення Шевченківських роковин у Міннеаполісі.

ОГЛЯД ПРЕСИ:

Пам'яті Грицька Чупринки. Героїчний чин 359-ти.

Від Редакції. “Бюлетень СБУВ” в оцінці його читачів.

Повідомлення Адміністрації.

Друкарня “КИЇВ”, 686 Річмонд вул. Торонто, Онт.

В 30-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

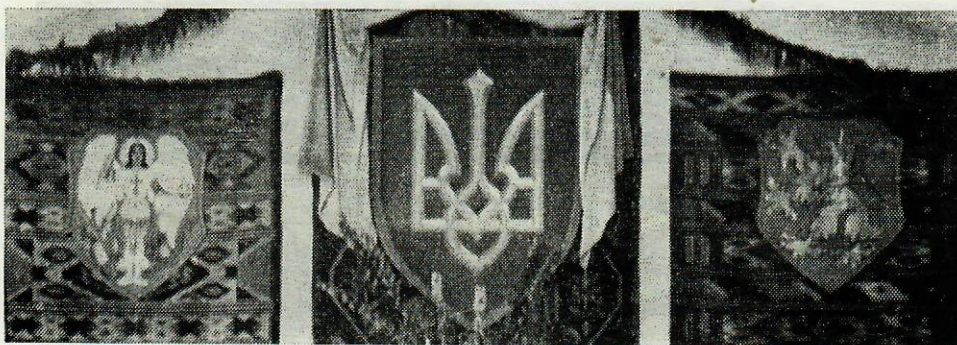

Генерал-полковник МИКОЛА ІОНАКІВ

5. XII. 1871 — 1. VIII. 1931

Професор Академії Генерального Штабу в Петрограді. Командуючий 9-ю Російською Армією в 1917 році. Начальник Штабу Головного Отамана З'єднаних Армій УНР і УГА. Голова Вищої Військової Ради УНР.

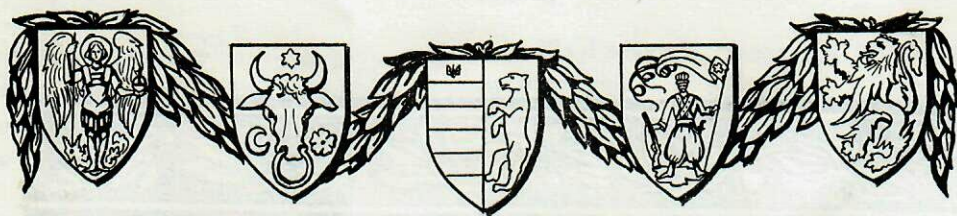
УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА РАДА

“... У своєму змагу з ворожою Москвою народ наш не знає ані ніяких партійних противенств, ані окремих ідеологій, у нього є тільки одна ідеологія, яка називається — Україна. Приступаючи до наших нарад, схилимо наші голови перед героїзмом нашого народу, еднаючись із ним у хвили своїх важливих рішень, посилаючи йому наш гарячий привіт. Починаймо ж наші наради з вірою в українську людину, в український народ і в його остаточну перемогу.

Один з великих істориків сказав колись, що кожна епоха провадить до Бога. Нехай нас не залякує брутальна сила большевизму. Ніяка імперія, заснована на злочинстві й терорі, не може вдержатися на довший час. Доля народів ходить Божими дорогами. Не нарікаймо на лиху долю, а будьмо вдячні Провидінню, що дало нам змогу жити в таку пору, в якій можемо прислужитись найбільшою жертвою народній справі. Тому вірмо в нашу перемогу. Ми йдемо по ясному шляху до тієї краси і правди, якій на ім'я — Україна!

Д-р Ст. Витвицький

(З промови на відкритті 5-ої Сесії УНРади
17 листопада 1961 року)

В. Филонович

Слава Героям!

(ДО СОРОКАЛІТТЯ ЛИСТОПАДОВОГО ПОХОДУ)

Український нарід за останні 2-3 роки відмітив багато своїх ювілеїв, на місяць листопад ц. р. припадає 40-ова річниця Листопадового Походу, а разом з нею святкуємо і сорокову річницю славної героїчної смерті 359 Героїв-Мучеників, розстріляних відвічним ворогом України — Москвою в м. Базарі на Волині.

Минуло 40 років від тої великої, знаменної, а разом із тим і сумної події. Здавалося тоді, що по вимушеному відході Армії УНР з України, визвольна боротьба припинилася, що всі надії на визволення були втрачені, та свіжий ще в пам'яті був недавній всенародний рух, оте бажання вибороти собі Волю, і Україна знову зарілася повстанчими загонами, Український Народ самотужки розпочав боротьбу. В цьому відпорному рухові не могли не взяти участі ті, що протягом трьох років збройно боролися. Армія сиділа за колючими дротами та проте старшини й козаки її добровільно зголосилися до походу, до дальшої збройної боротьби з ворогом. Здобуття Волі України, бажання допомогти своєму народові в його запеклій боротьбі були тим стимулом, який підняв їх до дальшої боротьби.

Перебіг Листопадового Походу, помимо сорокалітньої давности, є нам всім добре відомий, немає потреби сьогодні довше над ним зупинятися. Сам похід заламався, переміг наших Героїв не ворог, а природа та надзвичайно несприятливі умови походу. Завзяття і відваги

у наших Борців не бракувало, але бракувало їм одягу, взуття, а головне — зброї.

Листопадовий Похід розпочався уночі з 3-го на 4-те листопада 1921 р., а **закінчився, також вночі, з 19-го на 20-те листопада.** Ця Головна Група Повстанчої Армії протягом 15 днів зробила біля 600 км. маршу, що дає пересічно 47 верстов на одну добу. Навіть при дуже сприятливих умовах це є подиву гідний марш. Коли пригадаємо ті страшні умови цього маршу — холод, сніги, бездоріжжя, багна, напівзамерзлі річки, через які доводилось переходити вбід, а до того ще й голод, брак узуття та одягу, перебування в безперестанному бою, то такий марш мусимо зарахувати до героїчних.

Яскравий вияв незвичайної мужности, упертости і витривалости може постати лише у людей, які знають за що вони борються, у людей, які вірять у правоту своєї ідеї, це є вияв невмирущости тої ідеї, є це незламна віра в майбутнє своєї Батьківщини.

Для порівняння величчя цього походу і мужности її героїв мусимо сказати, що навіть усесвітня воєнна історія має мало, дуже мало, подібних героїчних прикладів, хоч у нашій українській воєнній історії зустрічаємо подібний вияв мужности, а саме — у бою під Берестечком. Тоді в багнах р. Пляшевої 300 козаків гетьмана Б. Хмельницького не піддалися полякам, не прийняли за зраду ідеї обіцяне їм життя і всі згинували в бою, але не зрадили

України. І наші 359 Героїв з-під Базару неначе перегукнулися зі своїми прадідами запорожцями, вони засвідчили своєю смертю несплямвану честь рідної Зброї.

Листопадовий Похід закінчився трагічним боєм в с. Малі Миньки. Кіннота Котовського оточила Повстанчу Групу, з цього кола смерти не було жодного виходу. Настало замішання, безпорадність... та залунала команда — “Брати Козаки! Не піддаваймося! Биймося до останнього! Вперед! За Україну! Слава!”

Всі кинулись в останній нерівний бій і бились до останнього набою, до останньої гранати та і ці останні набой докінчували власне життя. Вичерпались набой, не стало гранат — зброя обернулася в непотрібний кусень дерева.

Це був останній бій Повстанчої Армії УНР, це був останній збройний удар у низці боїв новітніх Визвольних Змагань. Останній Бій! Їх було переможено, переможено фізично, бо лицарської чести, невмирущої ідеї большевики не перемогли.

Захоплених полонених большевики замкнули в холодній церкві в с. Малих Миньках. Над полоненими страшенно знущалися, ворог не знав жалю. Почався поголовний допит. Допитував сам Котовський. Перепитавши всіх, Котовський запропонував полоненим перейти на службу до Червоної армії. Цим хотів він підкреслити безідейність Борців, однак він помилився — з групи полонених залунав мужній голос козака СТЕПАНА ЩЕРБАКА — “Я КОЗАК 6-ОЇ СІЧОВОЇ СТРІЛЕЦЬКОЇ ДИВІЗІЇ — ЩЕРБАК!.. ВІД СЕБЕ І КАЗАКІВ, ЯКИХ Я ЗНАЮ, КАЖУ ВАМ: МИ ЗНАЄМО, ЩО НАС ЧЕКАЄ, І МИ НЕ БОЇМОСЯ СМЕРТИ, АЛЕ ДО ВАС СЛУЖИТИ НЕ ПІДЕМО. КОЛИ Ж ВИ ПОВБИВАЄТЕ НАС, ТО ЗНАЙТЕ, ЩО ЗА НАС ВАМ ПОМСТИТЬ УВЕСЬ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД! КОЛИ ДО УКРАЇНСЬКИХ КОЗАКІВ ДІЙДЕ ЧУТКА ПРО ВАШУ ГАНЕБНУ РОБОТУ, ТО ЗА КРОВ НАШУ ВОНИ БУДУТЬ НИЩИТИ ВСЕ, ЩО ТІЛЬКИ МАЄ, ХОЧ МАЛИЙ ЗВ'ЯЗОК З ВАМИ, КАТИ!”...

Допитів уже більше не було. Котовський вийшов із церкви, а на другий день пізно ввечері полонених, оточених кіннотою, перевели до містечка Базару, де мав відбутися над ними польовий суд.

Запрацювала “ЧРЕЗВИЧАЙНА КОМІ-

СІЯ”, яка й винесла вирок, а трохи пізніше нашої армії пощастило його захопити в одного полоненого большевика.

Протокол підписали: голова “чрезвичайної комісії” — Гаркавий, члени: Лівшиц, Іванов, Котовський, Фріновський і секретар Літвінов. Наказ підписали: командир київської воєнної округи — Якір, член реввоєнсовета Затонський та начальник штабу округи ген. штабу Паука.

За день і ніч селяни, з наказу большевиків, викопали велику яму (70 x 4 кроки). Засуджених вишикували перед ямою. Ішли вони гордо, з піднятим чолом стали над своєю могилою. Знову большевицький комисар запропонував покаятися та перейти до Червоної Армії. Після короткої тиші залунало декілька голосів — “Старшини! Козаки! Умираємо за волю нашого народу! Нашої смерти не простять ворогам! Про нас не забуде народ! Свідомо вмираємо за волю України!” А за цими словами залунало над могилою гучне “Слава!” А за ним — “Ще не вмерла Україна!..

Це був останній салют Героїв-Мучеників, останній привіт своїй Матері-Україні. Заклекотали кулемети, обірвався спів, один по одному валилися Герої. Ранених не добивали і кинувши в яму засипали живими. Так на поневоленій нашій Батьківщині-Україні під м. Базарем постала велика могила Героїв-Мучеників.

Колись, сидючи на острові св. Олени, Наполеон писав: “Росіяни є варвари, у яких немає батьківщини. Згадають мене, коли московські варвари заволодіють Європою”. Які пророчі слова сказав великий полководець! Чи ж не є розстріл безборонних Героїв москалями тому доказом? Наполеон добре знав чорну душу москаля, як знаємо це і ми — українці, але, на жаль, не знають її провідні верстви сьгоднішнього Заходу. Розстріл чужинцями-зайдами московськими на українській землі 359 старшин і козаків Армії УНР, розстріл Героїв, що за Волю і Державність Батьківщини збройно на ворога встали, — цей розстріл ганебний! Цей вчинок міг зробити лише варний! Цей вчинок, який міг зробити лише варвар, варвар, який не має батьківщини і тому не розуміє ідеї боротьби за неї. Бож не бандити то були, а борці за Волю, за Державність тої землі, на якій вони боролися і яка була

їх Батьківщиною. Не на чужій території полонив їх ворог, а таки на їхній рідній землі, де бандитами були саме москвини-большевики, а не Герої, які віддали своє життя за Україну. Це була їх жертва і в цій великій жертві 359 Героїв наші визвольні змагання своєю кров'ю мученицькою освятили; бо героїчністю надзвичайної смерті своєї, як найбільшим, найсвятішим запряженням, вони наші визвольні ідеї непереможними зробили; бо світлою красою лицарського гордого чину вони стару нашу прадідівську славу та несплямовану честь козацької нашої зброї ствердили.

На землі українській під м. Базаром на

Волині знаходиться велика труна 359 Героїв-Мучеників. Немає над нею ні хреста, ні надгробка, ні навіть по нашому рідному старому звичаю могили на ній не насипано. Зі страху перед пам'ятю Героїв, борців за свободу, ворог-чужинець і кат брудним своїм лаптем затоптав святе місце, де пром'ялася кров найліпших синів України.

Хай же вічно живе світла пам'ять про тих, що за Волю і Державність України на краю своєї могили безстрашно, гордо і мужньо страдницький келех до останньої краплі допили!

Слава Героям!

Олександра Костюк

УРИВОК 3

“ДУМИ ПРО ДЕВ'ЯТЬ І ТРИСТА П'ЯТДЕСЯТЬ”

...“О, Зглянься! Доки ж то терпіти
Знуцання ворога над Матір'ю синам,
Що вже не в силі боронити...
Дозволь над Україною літати нам
Аж поки прийде слухний час,
І стежить, щоби запал не вгас,
А коли Волі час настане —
Допомогти скидати кайдани!..

Як той далекий грім глас Божий прогрімів:
“Буде, як просите! Ви ждати з Тарасом будете
доти,
Поки таких, як Ви багато, багато вродиться,
тоді...
Не в силі будуть постріляти всіх, ані у землю
закопати...
Та ще щоб єдність в Вас була, щоб подолати
супостатя!
Ідть! Настане Волі день — Вас Мати Божа
приведе
Тоді у праведних Оселю!”..

Михайло Крат

„БАЗАР“

Ця стаття була уміщена в "Українській Газеті" з датою 1. XI. 1961.

Редакція

П'ята українсько-московська війна 1917-1921 рр., що її москалі зневажливо звать "гражданською" аби знецінити боротьбу України за Волю і Державність, скінчилися Другим Зимовим Походом та трагедією під Базаром.

Події ці загально знані, але й... загально забуті. А всеж шана до пам'яті поляглих і замучених вимагає згадки про героїв бодай у сорокову річницю їхньої смерти.

Роки 1920 і 1921, по відході Армії УНР за Збруч, відзначились на Східній Україні виразним зростом Нації, що старалася здійснити фальшиве нібито визнання Москвою самостійності т. зв. "Укр. Сов. Соц. Республіки". Але Москва не здавалась і всякими засобами старалась перешкодити українському відродженню. Тут і там аранжують большевики політичні процеси, але на ділі без суду в застінках Чека розстрілюють тисячі українських інтелігентів і селян. Грабують народне господарство України. Тоді скрізь вибухають селянські повстання. Голод 1921 року на півдні України, спричинений посухою та неврожаєм, Москва використовує для здавлення селянського спротиву. Вона скеровує в Україну десятки тисяч голодних з над Волги, "вікачує" решту зерна з голодуючих областей України та заперечує факт голоду перед Америкою, яка хотіла допомогти Україні. І от допомога американців іде транзитом через Україну тільки на Волгу.

Наша еміграція вважає, що така політика Москви неминуче викличе всенародне повстання.

Це підтверджується. До нашого екзильного уряду в Тарнові (Польща) прибуває учени-

ця гімназії із с. Веселі Терни, Верходніпровського повіту на Січеславщині (перед 1917 роком — Катеринославщина) Віра Бабенко, і приносить відомості про все, що діється на Батьківщині та про організацію повстання, яке має вибухнути в кінці літа 1921 р. До того ж польські політичні кола готуються до нової війни з Москвою, згоджуються на повернення зброї інтернованій нашій армії та на її марш в Україну. У польських таборах наше козацтво рветься в Україну на з'єднання з повстанцями. В таких умовах Головний Отаман згоджується на формування т. зв. "Української Повстанської Армії" з охочих — старшин та козаків — переважно з 3-ої, 4-ої та 6-ої дивізій. Одяг, зброю та взуття мали дати поляки. Досвідчений партизан ген.-хор. Юрій Тютюнник був визначений командиром.

Почалась підготовка до походу, котра, на жаль, мала багато недостач та помилочок. До того ж большевики через своїх агентів у Тарнові та в повстанчому штабі у Львові докладно знали про все, що діється в Україні та за кордоном.

Уже в червні 1921 р. почалось нищення повстанчих осередків та організацій на Україні. Тоді в страшних муках згинули: Віра Бабенко, поет Грицько Чупринка, один із чільних організаторів повстання, та багато незнатних. Ген. Тютюнник уже в серпні вирішив негайно рушити в Україну, але поляки не дали своєчасно зброї і згодились випустити за кордон тільки 1000 вояків. Польща в той час не хотіла допомогти Україні, а мала намір тільки лякати большевиків перспективами заворушень, сіяти хаос та безладдя. Бо сусід ослаблений безладдям, менше страшний та небезпечний.

Тільки в листопаді почався т. зв. Другий Зимовий Похід силами 1280 вояків. Озброєна була менша половина бойового стану. Жодного одягу й чобіт поляки взагалі не дали. 4

листопада почався цей безнадійний похід на Батьківщину, де було скупчено ворогом 13 піших дивізій і кінний корпус. Ген. Тютюнник пропонував старшині й козацтву вертатись до таборів, але наші герої, доставши до рук зброю, вже не хотіли її випусти. Як пише один із учасників походу: "Вони не вірили в успіх походу, але вірили в Україну". Два тижні відбувався цей марш, що своїм героїзмом перевищує все, що коли небудь занотовано всесвітньою історією. Бо був колись героїчний марш греків з Персії "Анабазис", були марші різних військ на з'єднання з іншими для виходу з оточення, але ніколи ще історія не занотувала, щоб 1200 обідраних, голодних вояків у снігу і в морозі, в личаках замість чобіт, ішли зустріч із ворогом. Ішли тому, що не могли на чужині бути байдужими до недолі свого народу.

Спочатку обидві колони — волинська (ген. Тютюнник) і подільська (полк. Чорний)* мали успіхи: звільняли з в'язниць в'язнів, роздавали селянам пограбоване збіжжя, розстрілювали комісарів. Та незабаром ворог стягнув більші сили й під постійним тиском кінноти колони мусіли вертатись до кордону. Стероризоване й обеззброєне селянство, позбавлене своїх отаманів, збройно армії не підтримало. Під час походу зроблено понад 600 км. маршу з безперервними боями, тобто пересічно 40 км. денно.

17 листопада був останній бій головної

групи під с. Малі Миньки, коли 700 вояків із відмороженими ногами билися проти 3000 кінноти та 1500 піхоти.

500 старшин і козаків, вистрілявши всі набої, трапили до полону. До них приходив командир большевицької кіної бригади Котовський і пропонував перейти на службу Москві. Устами козака 6-ої дивізії Щербака герої відмовились.

22 листопада 1921 року в м. Базар 359 старшин і козаків розстріляно. Їхній спів "Ще не вмерла" перервали стріли катівських кулеметів.

Українська нація не сміє забути тих "359", Віри Бабенко, Грицька Чупринки та інших повстанців, що їхні імена один Бог знає...

Коли світ знає Вінницю і Катинь, мусить теж знати і Базар.

Ще два роки над Дніпром наше селянство збройно боролось із окупантами. Загальний опір України проти Москви тривав шість років.

Нам треба менше плакати перед світом про свою недолу та кривду, а більше згадувати наше славне минуле.

Новітні повстанці наші підчас 2-ої Світової війни прийняли історичну з 1921 р назву "Українська Повстанська Армія". Командир тої Армії назвав себе іменем поета, що був одним із провідників повстання в 1921 р. і загинув за Волю. Це є тяглість нашої боротьби, що її одне покоління закінчити переможно не в силі.

*) Подільською групою короткий час командував полк. Палій-Сидорянський.

Микола Оверкович

ЕПІТАФІЯ на могилу 359 Лицарів Базарських

Вкраїна нам звеліла, і пішли,
І впали тут ми, вірні заповіту
Батьків своїх. О, хто б ви не були,
Підійть, скажіть про нашу долю світу.
Хай знає брат, хай знає чужинець,
Хай знає друг, і ворог хай почує,
Що марний наш і страдницький кінець
Змагань святих за волю не вгаує,

Бо ми живем. Осяйні і міцні
В серцях і пам'яті великого народу,
Знов встанемо в прийдешні слушні дні
І знов гукнем: — За правду і свободу!
І вдарить меч, знов шабля задзвенить,
Повстане край під ворогом похилий...
Ідіть же світ широкий сповістить,
Що чуєте із нашої могили.

Хає знає брат, що тягне ще ярмо,
Хай знає друг, і ворог хай почує,
Що тільки тілом тут ми лежимо,
А вічний дух наш Волю скрізь чатує.

МОГИЛА ЛИЦАРІВ БАЗАРУ

(Зі слів очевидця)

Герої Базару вмирали з твердою вірою в те, що український народ помстить їхню смерть. Ця віра у всенародню помсту була висловлена устами Щербака в церкві в Малих Миньках, було чути її і в коротких вогнистих промовах над могилою за кілька хвилин перед розстрілом.

Герої Базару не помилилися. Уже в грудні того ж 1921 року на теренах Волині, в місцевостях безпосередньо прилеглих до Базарщини, розпочалася енергійна акція по організації Волинської Повстанської Армії. Головним організатором її був Панас Ермолаєвич Петрик, якому пощастило втекти з церкви у М. Миньках і який чув натхнену промову Щербака. Опираючись на місцевий патріотичний елемент і заховуючи найдальш поширену конспірацію, послуговуючися системою 5-ок, організаторам ВПА вдалося допровадити її чисельний стан до десяти тисяч осіб. Діланням ВПА були охоплені повіти Волині і частини Київщини.

Але ВПА проіснувала лише рік. 15 жовтня 1922 року вона була зліквідована московською Че-Ка. Система п'яток не дозволила цій останній проникнути в глибину організації. 22-ом особам пощастило втекти до Польщі, багато було заарештовано, але більшість приналежних до ВПА урятувалося.

Це був перший народній відрух зареагувати на трагедію Базару. Другим масовим виявом почуття пошани української людности до загинувших під Базаром була Святочна Маніфестація на їхній могилі в 20-ту річницю їхньої героїської смерті, 21 листопада 1941 року.

Могила Героїв Базару до того часу перебувала в занедбанні, була закидана сміттям, яке звозилось тут із цілого міста. Лише з приходом німців дбайлива рука українських пат-

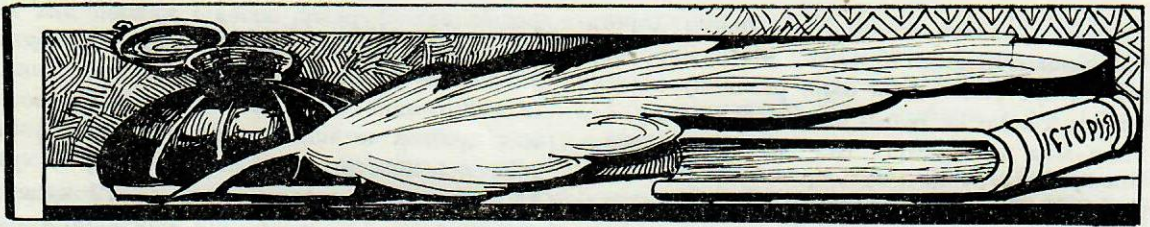
ріотів привела її до повного порядку. На ній було поставлено два великі дубові хрести і 30-метрову шогду для прапора. Організацію Святочної Маніфестації перевів спеціальний комітет, що складався з представників Базару і околичних районів. В день Маніфестації до спільної могили у Базарі з'їхалось до 15000 народу з усіх поблизьких місцевостей. Над могилою була відправлена Служба Божа, а після неї панахида. Службу Божу і панахиду відправляли три священики, з яких двох було спроваджено з Житомира, а один із Києва.

Хтось дав знати німецькій владі, що на могилі у Базарі відбуваються ці маніфестаційні урочистості. З недалекого Малина негайно приїхав змоторизований відділ німецького війська. Але переконавшись у тому, що маніфестація відбувається за дозволом Житомирського Орткомісара (про що подбав Організаційний Комітет), німці швидко залишили Базарський терен. Єдиним інцидентом, що порушив спокій того дня, була сутичка німців з місцевими жидами. Перестрашені прибуттям німців, жиди почали масово втікати. Німці відкрили по них вогонь, наслідком чого кілька десятків жидів було забито.

Хоч у наступних роках німецької окупації могила Лицарів Базару і трималася в належному порядку, то однак біля неї не відбувалися жодні масові здвиги народу. Після Святочної Маніфестації 1941 року всякі зібрання на могилі були забоннені німецьким Гестапо.

З відходом німців, Україну знову відділила від нас залізна куртина. Невідомо у якому стані перебуває сьогодні могила Лицарів Базару, у якій, скажемо словами баляди Оверковича, "в землі німій без почестів тіла борців лежать — в небесному ж просторі палають вічно їхні Душі — Зорі."

О. Вдовиченко

РЕЙД ГЕНЕРАЛА ГУЛОГО-ГУЛЕНКА

Сот. О. Вдовиченко

Під таким наголовком мав вийти у світ 10-ий том збірника "За Державність", що своїм змістом мав замкнути епоху української збройної боротьби. Збірник не вийшов із причин, що їх вже в свій час подав у пресі Український Воєнно-Історичний Інститут.

Роки минають, усе забувається, тож бодай в 40-ліття цього славетного рейду мені дозволено буде пригадати цю сторінку визвольних змагань, так мало відому нашому ширшому загалові. Не легко втиснути в одну статтю опис події, що давала матеріал для цілого збірника, а ще тяжче писати з перспективи 40 років і не маючи під рукою належних матеріалів. А тому пишу не історію цього рейду, а лише спогад про нього.

Десь коло 18 жовтня 1920 року, коли на на польсько-совітському фронті настало перемир'я, командир 1-ої Запорізької дивізії полк. Гулий-Гуленко, в порозумінню зі Штабом Головного Отамана, рішив піти в запілля Червоної Армії. Формування групи і її зав-

дання із цілком зрозумілих причин тримаються в таємниці. Найближче оточення полк. Гулого і його Штаб рекомендують для рейду старшин, старшини дають за поруку за своїх козаків, козаки ручаються один за одного. Група формується із старшин і козаків, вибраних майже з усіх полків і куренів дивізії, а навіть з-поза неї. За малими виїмками це переважно учасники Зимового Походу.

У перших днях листопада Запорізька група вже була готова до вимаршу. Вона нараховувала 30 старшин, 350 строевих шабель, 12 кулеметних тачанок та 60 фур обозу з амуніцією і необхідним фуражем. З цієї групи формується полк, що дістає назву "Перший Кінний полк Чорної Січі". На командира полку було призначено полк. Сірка — колишнього командира Волинської бригади, на його заступника — сот. Чорноту. До групи приєднується от. Шепель зі своїм відділом, що склався із біля 150 кіннотчиків при 4-х тачанках, і що дістав з черги назву — "Другий Надбужанський Кінний полк".

До групи також приєднується от. Струк зі своїм відділом, але він мав своє окреме завдання і йшов з нами тільки на прорив фронту.

Чотири старшини під командою сот. Гришного творили штаб контр-розвідки групи. Командиром групи був полк. Гулий-Гуленко, його заступником іполк. Нестеренко — к. командир Низового Куреня в Запорізькій дивізії, ад'ютантом — пор. Чехович.

8-го листопада о годині 11-ій уночі ми вирушили на прорив. В авангарді колони йшла Запорізька група, а в ар'єргарді — от. Струк зі своїм відділом. Перехід фронту було зроблено в околиці Ярмолинців. Був час перемир'я і суцільного фронту, як такого, тоді не було. Бої точилися тільки за села і стратегічні пункти, як великі шляхи, мости, залізниці і т. п.

Колона рухалась бічними польовими дорогами, оминаючи села. У першу ніч нашого маршру ми зустріли тільки один раз пішу ворожу колону силою не більш одного батальону, яка йшла нам на зустріч тією самою дорогою. Пполк. Нестеренко і сот. Гришний вийшли наперед і сміливо запитали: “Какая часть товарищі?” Командир ворожої частини видно збентежений появою вночі такої численної колони кінноти,—назвав свою частину. Пполк. Нестеренко, ніби сердито, крикнув — “Прахаді!” Ворожа колона поступилася вліво і ми мовчки розминулися. Наша контр-розвідка група працювала добре і Штаб Групи знав назви майже всіх ворожих частин, що стояли на фронті.

На другий день маршру от. Струк відділився від Групи, прямуючи для операцій в районі свого рідного Куростеня. Перший тиждень маршру минув “спокійно”. Група не проявляла особливої діяльності, прямуючи все далі в запілля ворога. В цей час до наших рук дісталось кілька політруків чи военруків, а раз навіть якийсь комдив, що гнав кудись у фаєтоні по нашому шляху.

Десь уже на Гайсинщині між містечками Дашовом і Липцями ми зліквідували цілий “Заградительний Отряд”, в силі 120 кіннотчиків при 2-ох тачанках, який, прийнявши нас за “своїх”, під’їхав просто під цівки наших кулеметів. Десь у цьому районі і от. Шепель відділився від групи і пішов для операцій у лісі Вінничини. На цукроварні в м. Спиченцях на Липовеччині ми знищили залогу китайців, що складалися з 30-40 осіб. У великому селі Животов, де стояла розташована якась велика частина совітської дивізії, ми дали наш перший бій. Ще удосвіта Група в’їхала в село, без клопоту знявши ворожу заставу і захопивши всю цю совітську частину спячою по хатах.

Від половини листопада і майже весь грудень були великими жнивами для рейдувочої групи. Це був час коли майже вся 250-тисячна Червона Армія залишала польсько-совітський фронт і ставала на зимові квартирі. Уся Правобережна Україна перетворилася в суцільний військовий табір. У повітових і волосних містечках стояли центри більших військових з’єднань, а по всіх околичних селах спочивали відділи по 30-50 осіб, що займалися

реквізіцією фуражу, хліба і худоби для харчування своїх частин, а при тому і грабували “клясового ворога” — заможніших селян. І ці довколишні села часто ставали могилою для цих дрібних відділів як від рук групи, так і місцевих повстанців. Запорізька Група хутко збільшує свою вогневу силу до 22 кулеметних тачанок, а крім того ще 6 тачанок лежало в резерві на возах. Група має біля 20 орденів “Красной Звезди”, що як трофеї були зняті з полонених або забитих большевиків, а 11 цих орденів було вивезено за границю і здано до архіву.

На Звинигородщині по шляху рівнобіжному з нашим марширує большевицька колонна силою до 1000 осіб піхоти. Ідуть по 4 в ряд з інтервалами поміж сотнями. За ними тягнеться до 150-200 возів обозу. Наші дорogi сходяться клином десь у долині. Зближившись до них на віддаль 70-100 метрів, ми раптово заатакували їх вогнем всіх наших 22 тачанок. Тих пару десятків, що вспіли вискочити з-під вогню наших кулеметів, дігнала і знищила наша кіннота. Ніхто не втік, ціла ворожа колонна так і залишилась на шляху. Це була 147 бригада 14-ої совітської дивізії. Увесь штаб, прапор і обоз дістався в наші руки.

На Уманьщині ми зустрілися з відділом у силі до 200 осіб, що складався з терських і донських козаків. Групу провадив полк. Цвітковський — к. командир 8-го ім. Костя Гордієнка полку, Це була частина Кінної дивізії ген. Яковлева, яка стояла поруч із Запорізькою дивізією ще на фронті в районі Бару. І полк. Цвітковський видно пішов у рейд то самою дорогою, що і ми. Обидві групи довгий час оперували разом.

На Тарашанщині, десь в околиці Холодного Яру, наша Група з’єдналася з повстанчими відділами от. Гонти і от. Гризли. От. Гризло — кремезний чоловік з рудоватою бородою і великим золотим, наче церковна хоругва, шликом мав навіть свою артилерію. Довго ми разом не нагулялись, бо в одному бою, де брали участь всі чотири відділи — Гулого, Цвітковського, Гонти і Гризла, під час наступу на одне містечко, як не помиляюся — це була Шпола, — ми не обрахувавши сил попали під шалений вогонь ворожої артилерії, який, при підтримці великого з’єднання кінноти, нас досить дошкульно поторочив.

Командири відділів видно дійшли до переконання, що таким великим з'єднанням в даних умовах оперувати тяжко і незабаром після цього всі відділи розійшлися кожен у своєму напрямку. Ще деякий короткий час повних успіху операцій і от уже тиждень, як велике з'єднання ворожої кінноти йде невідступно по наших п'ятах. Уночі ніяк неможливо більше постояти як 3-4 години, бо вже ворожа артилерія б'є по нас, навколо села гарцює ворожа кіннота з криком "Ура!", січуть кулемети, але в село не входять. Але варто нам лише вискочити за село в бойовому порядку і розвернули наші тачанки, як червоні розсипаються і ближче як на рушничний постріл до нас не наближаються. Але зате цілий день аж до вечера цокотять за нами кулемети і червоні не спускають нас із очей.

Так було і того останнього фатального дня. Ще вночі на останньому постю застукали нас червоні і засипали гарматним вогнем, і цілий день велике з'єднання кінноти переслідувало нас, пробуючи атакувати нашу колону то з лівого, то з правого боку. Відбиваємо їхні атаки і в певний момент дуже влучно переходимо в контр-атаку та вогнем наших тачанок розпоршуємо по полю ворожу кінноту. От уже зо дві години їдемо спокійно. Ніде не видно ворога, не чути жодного пострілу. Здавалося, що червоні від нас відчепилися. Команда: — "Коні на повід!" і йдемо далі спішеним строем. Надворі стояв страшний мороз. Це було десь зараз же по Новім Році, здається 4-го січня 1921 року. Під тиском вітру коні заточувалися немов п'яні. Сухий, зірваний з поля, сніг проникав крізь одіж і колов тіло наче голками. Десь пізно поплудні праворуч від нас раптово почала бити ворожа артилерія. Стрільна падали в недалекій віддалі, не роблячи нам шкоди, хоч скалки і долітали аж під колеса обозу. Дорога спускалася в якусь широку балку. Група спинилася. Полк. Гулий починає розглядати мапу. В цьому моменті раптово прискакують передові роз'їзди, а вслід за ними і лівобічна стежа. Доносять, що у віддалі яких півтори-дві верстви від нас рухається велика колона піхоти і на широкому відтинку розсипається в лаву та займає бойові становища. Не встигли ще роз'їзди закінчити рапорт, як усі наші чотири ар'єргардні тачанки затаракотіли повним вогнем, а вслід за цим раптово відізналися на-

около нас яких із десять ворожих кулеметів. На допомогу ар'єргардові було вислано ще шість резервових тачанок і 3-тю кінну сотню, які, вступили в бій і відбили атаку ворожої кінноти.

Не тільки старшини, але й козаки розуміли ситуацію: зпереду і зліва від нас наступала ворожа піхота, зправа била артилерія силою не менш двох батерій, яка до того ж напевно стояла під сильним прикриттям піхоти, а на карку у нас сиділо велике з'єднання кінноти. Ми попали у вовчу яму і ця балка могла стати для нас котловиною смерті.

Ми почали нашвидку перегруповуватися. У нас був досить великий обоз, що налічував яких 120 фур. В тій балці ми залишили його, узявши із собою тільки 30-40 фур найконецнішого. До цих фур упрягли ми по 6 коней. Погоничі, підстеливши кожухи і рядна, посідали верхи на пристяжних і рушили ристю ледви помітною дорогою вздовж балки. Почало темніти. У полі розпочався страшний степовий буревій. Під прикриттям ночі і такої сприятливої для нас погоди ми вдарили на ворожі гармати, що стояли під прикриттям 5-6 сотень піхоти, віддалених на 200-300 метрів від батерій. Батерії не встигли дати ніодної сальви. Уся обслуга разом із кіньми була дослівно зметена вогнем наших тачанок. Але піхота ставила шалений опір, зав'язався упертий бій, що тривав яких 10-15 хвилин. Вогнем наших тачанок і одчайдушною атакою кінноти ми змели ворога з нашого шляху і пробіли собі дорогу.

В цьому прориві кулею в живіт був тяжко ранений полк. Гулий. Прорвавши вороже коло, відділ виїхав на велику, добре виїзджену, дорогу. Ще чотири години маршу і ми відпочивали та підготовували коней в якомусь великому густому лісі.

Ранений командир уже в цивільному вбранні і без своєї генеральської бекеші лежав на звичайних селянських санях, накритий горою кожухів, а начальник розвідки — сот. Гришний, також уже без своєї старшинської бекеші, удягнений у якийсь старий заяложений кожух і підперезаний якимось мотузком, тримаючи віжки, сидав на сани. Ми тепло попрощались з нашим командиром, а адютант Чехович пошепки пояснив мені, що полковник має документи на ім'я якогось агронома і їде

з Гришним десь тут за дев'ять верстов у село, де є цукроварня, а там є лікар і амбулаторія. Пізніше ми довідалися, що полк. Гулий під опікою сот. Гришного щасливо переїхав через кордон до Польщі.

По від'їзді полк. Гулого в лісі відбулася коротка нарада старшин. Заступник командира пполк. Нестеренко наполягав продовжувати рейд. Полк. Сірко був рішуче проти цього і категорично заявив, що "він має досить партизанки і не бачить ніякого сенсу дальшого рейду і буде пробувати пробиватися закордон, як це йому вдасться".

Видно більшість старшин поділяла погляд Сірка. З Несторенком залишилося до дальших операцій яких 40 козаків і лише один молодий старшина — хор. Кожаренко. Також командир кулеметної сотні сот. Островський сформував собі невеличкий відділ, що складався з 15 кіннотчиків і 6 кулеметів його сотні. Решта — до 250 козаків і майже всі старшини відділу, вісім тачанок і більшість обозу пішли з полк. Сірком.

Сірко виявився не абияким стратегом і провідником. Він вправно провадив свій відділ, влучно оминав спіткання з ворогом і більших боїв. Маючи лише незначні сутички з ворогом, ми швидко прямували на захід. Ще деякий час ми обертаємося на Гайсинщині і Брацлавщині, трохи більше затримуємося біля Ям-

поля, де пробуємо нав'язати контакт з от. Заболотним. Одного разу зустрінулися, але вони помилково прийняли нас за большевиків і обстріляли з лісу кулеметним і рушничним вогнем.

9 лютого 1921 року, рано ще до світанку, знищивши ворожий прикордонний пікет, який прийняв нас за свою частину, ми по леді перейшли Дністер у віддалі одної верстви від с. Рашків.

За цей рейд полк. Гулий-Гуленко, наказом з квітня 1921 року, був підвищений до ранги генерала. Наступним наказом, також з квітня того ж року, була підвищена в ранзі й ціла низка старшин-учасників цього рейду.

Десь напочатку травня, уже вилікувавши рану, генерал Гулий приїхав з Польщі до Румунії і відвідав нас у таборі Прашов. Приїхав у повному військовому однострою з генеральськими галузками і зіркою на комірі. Із властивою йому кипучою і невтомною енергією почав він тут негайно організувати свою групу для нового виступу на Україну, який в аналах нашої історії записаний як — "Виступ Бесарабської Групи генерала Гулого-Гуленка і удар на Тираспіль", і який відбувся 3-го листопада 1921 року. Це була остання "Лебедина Пісня" однієї із славних формацій наших збройних змагань.

Фото П. Шкурки

Після урочистої панахиди за спокій душ полеглих в Листопадовому Рейді і 359-ти Лицарів Базару, 3-го грудня 1961 року. Пролита у Базарі кров і пам'ять про полеглих Лицарів — того дня з'єднала українських ветеранів в одну родину. Представники УПА, 1-ої Дивізії УНА, Пласту, ОДУМ-у, СУЖЕРО і інших організацій з'явилися на панахиду із своїми прапорами, щоби разом з членством 5-ої Станіці СБУВ віддати спільний вояцький поклін Безсмертним.

ІЗ ЖИТТЯ СБУВ В КАНАДІ

ТОРОНТО — ПАМ'ЯТИ ГЕРОІВ БАЗАРУ

День 3-го грудня 1961 року минув у Торонті під знаком урочистого відзначення 40-их роковин Листопадового Рейду в Україні. В той день в Катедральному Соборі св. Володимира після архиерейської служби Божої відбулася урочиста панахида за спокій душ полеглих в Листопадовому Рейді і 359-ти Лицарів

Базару. Панахиду відправив Владика Михаїл в сослуженню панотців П. Самця і Д. Фотія. Співав катедральний хор під керівництвом Ю. Головка. Церква переповнена вірними. Масову участь у панахиді взяло членство 5-ої Станіці СБУВ і торонтонських ветеранських організацій.

Увечері тогож дня в залі Катедральної Громади відбулася урочиста академія. Зала по береги заповнена. Могутня мелодія канадійського гимну, відкривається куртина і перед очима присутніх на сцені — символічний пам'ятник Героям Базару, а одночасно із цим з могили (з-за сцени) лине голос поляглих — читається “Епітафію на могилу 359 Лицарів Базарських” Миколи Оверковича. Чується такі слова, як “Вкраїна нам звеліла і ми пішли, і впали тут ми, вірні заповіту батьків своїх”... “Бо ми живем. Осяїні і міцні в серцях і пам'яті великого народу”... Це робить своє враження, грає на струнах душі, витискає сльози з очей.

Далі — концертна частина, в якій взяли участь хор Української Православної Катедрі, п-во Іраїда і Петро Черняки, а деклямаціями — П. Шкурка і Д. Романик.

У другій частині програми академії була прочитана доповідь про Святочну Маніфестацію на могилі Лицарів Базару в 20-ті роковини їх геройської смерті — 21 листопада 1942 року. Доповідач — мешканець Базару та учасник Маніфестації. Його доповідь, в якій згадувалося речі, що нам, по цей бік “залізної заслони”, були переважно не знані — зала вислухала з великим зацікавленням.

Після доповіді була представлена інсценізація балади М. Оверковича — “Сузір'я Лицарів”. На сцені блищить група зірок. Це но-

ве сузір'я, що з'явилося на осінньому небосхилі — “Сузір'я Лицарів”. На сцену по черзі виходять постаті, що символізують інші сузір'я — Ліри, Орла, Лебеда, Дракона, Кассіопеї, Андромеди, Персея, Оріона... Між “Сузір'ям Лицарів” і ними відбувається розмова. Вони вітають борців, прославляють їх подвиг, прирікають красу їх Духа понести у Всесвіт, переховати віками їх невмирущу славу для сучасних і прийдешніх поколінь...

Академію було закінчено співом українського національного гимну.

Пишучи про це святочне відзначення 40-их роковин Листопадового Рейду і смерті 359-ти Лицарів Базару, не можна не висловити щирої подяки усім тим, хто своєю працею причинився до його організації та успіху. Ця щира подяка належить в першу чергу Управі 5-ої Станиці на чолі із сот. З. Шкурупієм і членству Станиці, а також представникам ветеранських організацій, які взяли участь у працях Комітету по організації цих світлих роковин.

Дня 3-го грудня ц. р. не тільки зложено поклон Невмирущим. Цей день перетворився у наше загальне Вояцьке Свято, на якому ми з гордістю пригадали ще одну, прекрасну, кров'ю і славою вписану, сторінку історії Української Визвольної Боротьби.

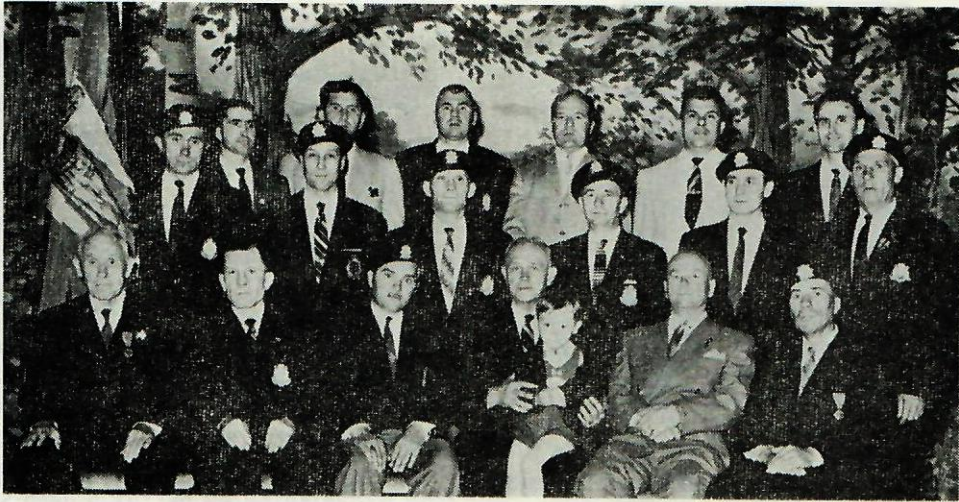
І. Л-ий.

Група виконавців сценічного образу з інсценізації балади М. Оверковича — “Сузір'я Лицарів”.

Зліва направо: Сузір'я Оріона (М. Стадник), Андромеди (пані Я. Ігнаш), Орла (Д. Рахлицький), Дракона (Ф. Колесник), Ліри (пані Є. Таборовська), Лебеда (пані М. Савченко), Кассіопеї (пані Г. Шкурупій) і Персея (І. Янішевський).

Фото П. Шкурки

Група членів 7-ої Станиці у Гамилтоні.

Після зборів членів Станиці 11-го червня 1961 року, на яких спільно з представниками Генеральної Управи майором І. Липовецьким і сот. Д. Сачківським було намічено план праці Станиці на найближчий час.

Хорунжий С. Магаляс

ДО ІСТОРІЇ 7-ОЇ СТАНИЦІ СБУВ

Одержавши чартер для Союзу Бувших Українських Вояків, тодішня Генеральна Управа постановила негайно приступити до організації станиць, а в місцевостях, де не було приписаного числа членів — заснувати осередки уповноважених. До того часу вже існували станиці: 1-ша у Монтреалі, 2-га у Едмонтоні і 3-тя у Ванкувері. У процесі творення були станиці у Вінніпегу, Торонті і Віндзорі. З огляду на потребу ширшого освітлення ідеї комбатанського руху тижневик "Український Голос" у Вінніпегу уділив для СБУВ на своїх сторінках окремий відділ. В цьому відділі розгорнулася жвава дискусія про потребу організації СБУВ та про його завдання, а також було друквано багато спогадів про вільні змагання як членства СБУВ, так і побратимів з Європи. Звертали увагу на себе фельетони б. вояка Степана Курилова з Гамилтону, який був тоді мистецьким керівником Т-ва "Просвіта". В листуванні з Генеральною Управою він вказував на значення Гамилтону для організації комбатантів і просив прислати репрезентанта Управи на інформаційні збори, який дав би відчит про стан та розвиток СБУВ.

Генеральна Управа прихильно поставилася до його прохання і доручила хор. С. Магалясові відвідати Гамилтон та організувати там як не станицю, то принаймні осередок, щоб згодом привести до заснування станиці.

В означеному дні п. С. Курилів зустрів репрезентанта Генеральної Управи на двірці і запровадив до домівки Т-ва "Просвіта", де вже очікувало його невелике число зібраних. Предсідником зборів був С. Курилів. Темою відчиту був "СБУВ і його завдання". Після відчиту були запити, які ставили пп. Савчук, Волковський, Калинюк і інші. Після запитів було винесено ухвалу організувати станицю і обрано С. Курилова на уповноваженого СБУВ, який мав цю постанову виконати. Завдання цього С. Курилів не виконав через швидкий свій виїзд із Гамилтону, бо не залишив на своєму місці жодного заступника. Це було перед 1939-им роком. До заснування станиці в Гамилтоні тоді не дійшло, однак ідея заснування там станиці не завмерла.

У часі 2-ої світової війни до Гамилтону перебрався з Монтреалу на постійний осідок хор. Семен Антолюк і заснував там торговель-

От. прот. В. ФЕДАК
— капелян 7-ої Станиці

не підприємство. Поміж колишніми українськими вояками він почав пропагувати ідею заснування у Гамілтоні станиці СБУВ. Його праця не залишилася без наслідків. По закінченні війни до Гамілтону переїхало з Європи чимало українських комбатантів, які незабаром знайшли в хор. Антонюкові свого однодумця. Перші ширші інформаційні сходини відбулися влітку 1950 року в залі Української Православної Церкви св. Володимира. На сходини прибуло поверх 20 комбатантів. На голову зборів був обраний хор. С. Антонюк, секретарював пор. Ю. Кодак. На ці збори був запрошений і хор. С. Магальяс, що перебував тоді в Гринзбі на становищі настоятеля монастиря. На зборах він виголосив інформаційну доповідь "Потреба об'єднання українських вояків та завдання СБУВ". Було обрано організаційний комітет на чолі з хор. С. Антоню-

ком, що мав за завдання увійти в контакт з Генеральною Управою СБУВ, розпочати акцію вербування членів і визначити час організаційних зборів Станиці.

По упливі короткого часу Комітет своє завдання виконав. Організаційні збори були скликані. На них було обрано першу Управу Станиці, до якої увійшли: хор. С. Антонюк — командант Станиці, дес. Г. Будник — заст. команданта, стр. Т. Олексюк — скарбник і стр. В. Ходак — секретар. Генеральна Управа СБУВ у Монтреалі затвердила обраний склад Станиці і надала їй чергове число — 7. Одноразом було призначено всеч. о. В. Федака капеляном Станиці, який виказався на своєму становищі ідеальним дорадником і дав заохоту іншим комбатантам до вступу в лави СБУВ.

Станиця незабаром зростає в членстві, проявляючи жваву діяльність. По десяти роках існування вона залишила за собою багато корисної праці і стала одною з сильніших комбатанських організацій. Хоч і відійшов на вічний спочинок св. пам. хор. С. Антонюк, проте його місце зайняли інші, що невпинно продовжували започатковану працю у всіх ділянках життя Станиці та допровадили її до сили і зразкового порядку.

Вічна пам'ять спочилим членам і многі діти тим, що непохитно працювали і працюють в лавах Станиці та прямують до мети, що покладена в основу СБУВ! Ця праця не залишиться без уваги історика Українського Визвольного Руху і знайде почесне місце на сторінках історії.

ЖИТТЯ 7-ОЇ СТАНИЦІ СБУВ ТВОРИЛИ,

перебуваючи в 1950-1960 роках на становищі:

ГОЛОВИ УПРАВИ СТАНИЦІ: хор. С. Антонюк, пор. Е. Яровенко, ст. лейт. М. Деркач, сот. Б. Стрілковський, стр. І. Надоличний, стр. М. Гудима.

ЗАСТУПНИКА ГОЛОВИ: дес. Г. Будник, сот. Б. Стрілковський, хор. С. Антонюк, лейт. Л. Кириченко, стр. П. Петрук, А. Дибко, серж. М. Антоненко.

СЕКРЕТАРЯ УПРАВИ: пор. Ю. Ходак, стр. М. Кочура, стр. І. Данилюк, м. лейт. П. Трипільський, ст. лейт. М. Деркач, пор. Ю. Швед.

СКАРБНИКА І ФІНАНС. СЕКРЕТАРЯ: стр. В. Ходак, Т. Олексюк, стр. І. Данилюк, хор. В. Червінський, сан. інст. І. Завгородній, стр. Ф. Ігнатюк.

7-ма Станція СБУВ вітає Вас!

При прапорах: стр. Горбатюк і стар. Павлюченко, між ними — пор. М. Золотників.

М. Деркач

ДЕСЯТИЛІТНІЙ ШЛЯХ 7-ОЇ СТАНИЦІ

Ст. лейт. М. ДЕРКАЧ

— 1-ий заступник команданта СБУВ

25 вересня 1960 року минуло десять років існування 7-ої Станції СБУВ. Характеристичним моментом у її житті було те, що вона вже на своїх перших організаційних зборах об'єднала в собі українське вояцтво старої і найновішої генерації, що давало їй можливість активної, гармонійної і всебічної праці на громадському відтинкові нашого життя.

Оглядаючись на пройдений Станицею десятилітній шлях, належить ствердити, що цією працею, своїми різними імпрезами, своїми грошовими збірками на національні цілі — Станиця рясно виповнила сторінки своєї історії, а тим самим не мало спричинилася до попу-

ляризації, як своєї організації, так і СБУВ у цілому.

До імпрез ширшого масштабу, що їх улаштувала Станиця, у першій мірі належить залічити організацію З'їзду членства СБУВ східної Канади, що відбувся в днях 26 і 27 червня 1954 року, а також посвячення станичного прапору, якого доконали Всечесні панотці В. Федак і ігумен Святослав.

27 червня 1954 року Станиця, як комбатанська організація, зі своїм прапором брала участь в маніфестації з нагоди 250-ліття Переяславського договору. 21 грудня 1954 року вона разом з Українським Канадійським Легіоном і резервою м. Гамилтону взяла участь у поході, присвяченому пам'яті Канадських Вояків. В листопаді того ж року Станиця спільно з ОДУМ-ом влаштувала бенкет, що пройшов з великим успіхом. Подібні імпрези вона улаштовувала кількакратно і в наступних роках. Також в 1954 році Станиця взяла активну і масову участь у відзначенні 35-ліття Походу Армії УНР і УГА на Київ, що відбулося заходами 5-ої Станції СБУВ в оселі "Київ", а 29 і 30 серпня 1959 року в оселі "Золота Брама" вона власними силами улаштувала величну Вояцьку Зустріч, присвячену цій сторінці української визвольної боротьби.

В рік-річному відзначуванні річниць смерті Головного Отамана Симона Петлюри і організації інших національних свят Станиця

7-ма Станиця в маніфестаційному поході гамилтонських українців в річницю голоду в Україні. Провадить — С. Антонюк. 1955 рік.

завжди виявляла свою ініціативу і вкладала свої сили в переведення їх у життя.

До організацій, з якими Станиця гармонійно співпрацювала і співпрацює, належить в першу чергу віднести ОДУМ, СУС, СУЖЕРО, а передовсім Рідну Школу при Громаді св. Володимира, працю якої підпирала вона також посильними грошовими допомогоюми.

Підкреслити належить тут також співпрацю 7-ої Станиці з іншими станицями СБУВ, а передовсім з 5-ою у Торонті і 8-ою у Сен-Кетринс, в різних імперазах яких вона завжди була масово заступлена.

Окрему позицію в десятимітній праці 7-ої Станиці становлять її різні грошові збірки на національні цілі: на Українських Інвалідів, на

будову пам'ятника на Вояцькій Могилі у Торонті, на допомогу Українському Державному Центрові, на будову Храму св. Володимира у Гамилтоні і т. ін. На підкреслення заслуговує і громадська праця окремих членів Станиці, які майже рік-річно входять до управи Громади св. Володимира, які найбільше спричинилися до заснування у Гамилтоні Т-ва Сприяння Українській Національній Раді і т. ін.

З організуванням Станиці і з затвердженням її в членстві СБУВ, управа вжила заходів до придбання власного прапора, а також затвердження Всеч. о. прот. В. Федака на становищі капеляна Станиці. В його особі Станиця знайшла доброго душпастиря, дорадника і належного репрезентанта організації.

Але історія 7-ої Станиці заповнена не тільки світлими сторінками творчої радості, в її житті були й сумні моменти. До них в першу чергу належить віднести смерть організатора Станиці св. пам. хор. С. Антонюка і стр. В. Ходака, що були найбільш активними членами-основоположниками і незабутніми друзями. В десяти роковини існування Станиці перед світлою їх пам'яттю низько схиляємо наші чола.

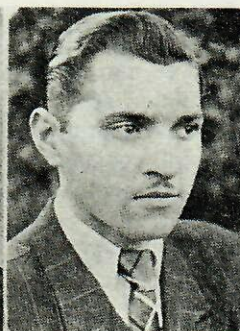
На закінчення цього короткого огляду десятилітнього шляху 7-ої Станиці хочеться висловити надію, що при гармонійному співжитті і співпраці всього її членства праця як для СБУВ, так і для української спільноти у Канаді може бути не менш активною та жвавою і в наступних роках. До цього Станиця має всі дані.

М. Золотників

Л. Кириченко

І. Нароличний

М. Гудима

Комітет для відзначення 40-ліття відродження Українських Збройних Сил.
Міннеаполіс, 19. V. 1957 року.

Сидять (зліва направо): пані А. Генсуровська, о. прот. А. Кість, ген.-хор. К. Смовський, митр. прот. п. о. д-р В. Левицький, полк. В. Филонович, пані О. Романченко, бунч. В. Лібман.

Стоять (зліва направо): сот. Л. Генсуровський, пані О. Прядна, пор. В. Костецький, пані О. Костюк, інж. В. Романовський, пані О. Романовська, пані З. Корсунська, сот. О. Вдовиченко, пані О. Бринь, пані О. Романенко, інж. А. Романенко, Г. Будуляк.

У пошані Невмирущим

МІННЕАПОЛІС

Уже стало традицією, що Союз Українських Ветеранів у Міннеаполісі рік-річно відзначає роковини смерти Героїв Базару. Так було і в цьому році. Відзначення 40-ліття смерті Героїв Базару відбувся тут 3-го грудня ц. р. Того дня в церкві св. Миколая о. д-р В. Левицький відправив урочисту панахиду, а ввечері в яській і просторій залі при церкві св. Юрія відбулася святочна імпреза, першою точкою якої стояв "Апель Героїв".

Святочно удекорована була сцена: великий образ мистця-малюка проф. М. Михалевича — "Розстріл 359-ти під Базаром", портрети Грицька Чупринки і Віри Бабенко, що їх мистецьки виконав мистець-малюк Леонид Попара, і дві схеми Листопадового Рейду.

Святочну імпрезу короткою промовою відкрив голова Союзу Українських Ветеранів полк. В. Филонович. П. о. прот. В. Левицький поблагословив молитвою початок імпрези. Далі, під звуки маршу Шопена, що його виконала на піаніні панна Оксана Левицька, відбувся "Апель Героїв". Також полк. В. Филонович виголосив святочну доповідь, яку присутні ви-

слухали з великою увагою. Ця доповідь у своїй частині була присвячена Грицькові Чупринці — членові Головного Повстанського Штабу, а також зв'язковій Вірі Бабенко та її героїчній смерті в Жандарській балці під Січеславом.

Палка і цікава була співповідь митр. прот. п. о. В. Левицького про ідеологічні моменти чину під Базаром і значення культу героїв у культурних націй. Панна Клава Глоба відчитала вірш Оверковича "359". Пані проф. О. Костюк продеклямувала вірш П. Степа — "Віра Бабенко", а також і свою власну поему, присвячену Героям Базару, викликавши бурхливі оплески вдячної аудиторії. Масова присутність на залі української молоді — членів ОДУМ-у — була дуже додатним і відрадним явищем на цій імпрезі.

Після закінчення офіційної частини програми, пані — дружині ветеранів, гостили присутніх чаєм і власним печевом. Це, як було заповіджено, була їхня лепта в користь українських івалідів. Багато праці по організації господарської частини вечора вложила пані

О. Романченко, пані Є. Радченко, пані Галина Семенюк-Смовська. Багато ініціативи та енергії для успішного переведення імпрези вложила пані А. Генсуровська, молода одумівка панна Клава Глоба дуже активно і сердеч-

но помагала паням в обслуговуванні гостей. Чистий дохід з імпрези призначений, як різдвяний дар, для українських інвалідів і буде перестаний, як і в минулих роках, до Головної Управи СУВІ в Німеччині.

О. В-ко

БОФФАЛО

В неділю 3-го грудня в Боффало відбулась академія, присвячена героям Базару.

Не зважаючи на те, що в цей день відбувалося аж три імпрези, зала була переповнена.

Генерал П. Самутин при урочистій тиші здає символічний рапорт тим, які віддали своє життя, борячись за волю і незалежність нашої Батьківщини — України: героям, які вірили, що їх слідами підуть наступні покоління і виборють те, за що Вони згинули. Далі йде доповідь генерала П. Самутина "40 річчя Базару", яка захоплює і пориває. В очах багатьох присутніх блищать сльози. Урочисто вояки приймають нагороду — Воєнний хрест. Звичайно, згадують вони минулі часи з гордістю, бож вони також боролися за волю і правду,

та червоний кат був сильніший і переміг. Боляче нашим воякам, що не на своїй рідній землі приймають вони ці хрести. І хочеться вселити в їх душі надію, що ще не все пропало, є ще молодь, яка продовжує боротьбу і може, з допомогою Всевишнього, і на нашій землі колись засяє воля і незалежність. І тоді рідній землі спорудимо пам'ятник усім знайомим і незнайомим героям, які палягли за волю України. Шкода, що мало було наших молодих хлопців для яких цінно було б почути заклик генерала Самутина, бож це на них чекає Україна. Це вони перші мусять покласти китицю живих квітів на могилу героїв Базару.

Мистецька частина доповнила цей урочистий вечір.

Наталка Гайдар

НІАГАРА ФАЛС

Заходом організації, згуртованих біля Української Православної громади в Ніагара Фалс, відбулася тут в неділю, дня 3 грудня 1961 р., академія, присвячена пам'яті героїв Базару. Свято відкрив коротким словом І. Білоус, голова місцевого відділу УНДС. Відома на терені Ніагарського Півострова капеля бандуристів із С-т Кертинс, під проводом П. Казанівського, виконала кілька історичних козацьких і повстанських пісень. Доповідь виголосив Е. Пастернак з Торонта. Переповівши головні історичні події, що попереджували Листопадовий Рейд, доповідач порівняв подію 21 листопада 1921 року під Базаром з Тернопільською Битвою греків з персами під проводом полководця Леоніда, коли зрадник, грек Єфіялт, провів персів у запілля оборонців Греції і вони полягли всі в Тернопільському просмику в обороні Батьківщини. Коли б у

часі наших визвольних змагань не було українських ефіяльтів з відомими українськими іменами по большевицькому боці, то тоді може не було б події під Базаром і не було програної за закріплення Української Народньої Республіки, і не було б усіх пізніших мільйонних жертв української нації в боротьбі з московським большевизмом.

Проте, кров пролита за визволення нації не пропадає; про це сказав Головний Отаман Симон Петлюра, на еміграції: вона все "нагадує про нескінчене і кличе до продовження розпочатого".

На традиції визвольних змагань 1917-21 років та на крові Крутянських героїв і жертв Базару мусимо будувати нашу нинішню ідеологію визволення нації. У цьому зміст і значення академії Базару.

ВІДЗНАЧЕННЯ ШЕВЧЕНКІВСЬКИХ РОКОВИН У МІННЕАПОЛІСІ

11 листопада ц. р. Т-во Прихильників УНР і ОДУМ влаштували Шевченківський вечір. Вечір відкрив голова Т-ва полк. В. Филонович. Пані Кіра Царегродська виконала на піаніні "Заповіт" Шевченка. Реферат на тему — "Шевченко і Кирило-Методієвське Братство" прочитав п. А. Семенюк. Реферат був скомпонований в дуже цікавій формі і дав слухачам багато цікавих і маловідомих моментів. Маленька Маруся Семенюк з надзвичайною теплотою і чистою дикцією продеклямувала — "Мені однаково" — вірш Шевченка, а панна Лідія Курилко дуже гарно виконала "Вечірню пісню" і "Рушничок". Компаніювала панна Уляна Тисовська. Інж. Ярослав Корсунський, що вже має у нашому суспільстві репутацію непересічно здібного декляматора, продеклямував поему Шевченка — "Кавказ". Молодий студент-стипендіат Мінесотської Музичної Консерваторії п. Віктор Кубик

виконав на піаніні дві річі з Моцарта. Пані Зоя Семенець дуже гарно виконала "Зелений гай" Лопатинського і "Думку" Степового. Їм акомпаніювала пані Кіра Царегродська.

У другій частині вечора Драматичний Гурток ОДУМ-у під мист. керівництвом Бориса Гринвальда поставив три одноактівки. Гра молодих артистів, а особливо декорації, вражали своєю продуманістю і ефективністю. Панові Б. Гринвальдові, як ветеранові сцени і драматичного мистецтва, належить особливе признання за ту увагу, яку він присвячує українській молоді, не шкодуючи для цього ані часу, ані рук.

Чистий дохід із цієї імпрези за посередництвом місцевого Шевченківського Комітету передано на будову пам'ятника нашому Пророкові у Вашингтоні.

О. В-ко

Спростовання

В ч. 6-7 "Бюлетеня СБУВ" в дописі з Мінеаполісу — "Пам'яті Митрополита-Мученика" вкралася груба помилка. Реферат про св. пам. Митрополита Василя Липківського прочитав не проф. О. Грановський, як було помилково заз-

начено, а проф. О. Корсунський — живий свідок і учасник тих подій. Прошу п. проф. О. Корсунського вибачити цю прикру помилку у моєму дописі.

О. В-ко

ДО ВІДОМА СТАРШИН І ВИХОВНИКІВ СПІЛЬНОЇ ЮНАЦЬКІ ШКОЛИ АРМІЇ УНР

Паризька група б. Юнаків виготовляє НАГРУДНУ ВІДЗНАКУ встановлену Наказом Війську Української Народної Республіки для рангів у вихованців Спільної Юнацької Школи.

Відзнака срібна, кольори і розмір оригіналу.

Вартість відзнаки, з пересилкою закордон, одинадцять (11) долярів, або їхня рівновартість в інших країнах у Франції 50 нових франків.

Хто із старшин і виховників СЮШ бажав би мати цю пам'ятку-відзнаку, замовлення і вартість її проситься слати на ім'я пор. Петра Йосипишина на адресу:

**M-r Pierre Josypyszyn,
24, rue de la Glacière, Paris 13, FRANCE**

або на адресу сотн. Леоніда Єрмолаєва:

**M-r Leonid Yermolayev,
96 Hawley St., Buffalo 13, N. Y. USA**

Огляд преси

ПАМ'ЯТІ ГРИЦЬКА ЧУПРИНКИ

В той час, як серед інтернованого у Польщі українського вояцтва велася підготовча акція до Листопадового Рейду, у Києві був створений Центральний Повстанський Комітет, що, надіючися на швидкий прихід українського війська на чолі з генералом Ю. Тютюнником, широко розвинув свою діяльність. Але існування і діяльність Комітету стали швидко відомими большевицькій владі і Комітет був криваво зліквідований ще до початку Листопадового Рейду. В числі розстріляних тоді 38-ми членів Комітету був і поет-вояк Грицько Чупринка. Його світлій пам'яті Нью-Йорський "Тризуб" присвятив статтю, яку тут подаємо.

В серпні цього року сповнилось 40 років, як під кулями київської Че-Ка скінчив своє молоде життя український національний поет-революціонер **Грицько Чупринка**.

Нележав він до Головного Повстанчого Штабу в Україні для підготовки повстання проти московсько-большевицької окупації і впав жертвою провокатора Мордалевича.

Гр. Чупринка належить до тієї групи наших письменників і поетів, пам'ять про яких порохом припала в добу нашого "прогресивного думання", доказом чого є відсутність будьякої згадки про нього навіть у цей день 40-их роковин його геройської смерті. Не чути, щоб відбувалися якісь імпрези або бодай доповіді на його честь в наших літературно-мистецьких клубах, не говориться про нього нічого в організаціях українських писменників.

"Помирай, як смертельно поранений звір, що й стрільця розриває на шмаття" — це слова письменника і його заповіт та наказ живим, щоб були здібні гідно, без пониження, вмерти за свою ідею.

Коли Чупринку москалі вели на розстріл, він обурився: "не ведіть! піду сам!". І пішов. Пішов не каючись і згинув в боротьбі за українську ідею.

Гр. Чупринка був козак з Чернігівщини, і хоч також жив серед "советських обставин", проте ніколи не мріяв про "аули голубої Савайї", не обертав своєї зброї проти Україн-

ської Армії і вмер, як поет-вояк в її рядах. Вмер з відкритим чолом, "стоячи на ногах", як і слід козакові, не зрадивши і незаплямивши ні себе, ні свого роду. Отак точнісінько, як співається у нашому гимні, — доказав, що він справді козацького роду.

У висліді згаданої провокації впали й інші члени Головного Повстанського Штабу, напр., сотник Андрух і зв'язкова Штабу з Урядом УНР, що вже був на еміграції, молодий гимназистка з Катеринославици Віра Бабенко.

В 40-ліття їх смерті, згадуємо цих забутих героїв, щоб їхні світлі імена збереглися в пам'яті тих українських людей, що ще не зійшли на манівці сьогоднішньої "прогресивної" діалектики.

ДОРОГОВКАЗ НАСТУПНИМ ПОКОЛІННЯМ

На сторінках "Гомону України" (25. XI. 61), в статті "Два Базари", знаходимо наступну оцінку героїчного чину 359-ти Лицарів Базару:

... "Вічно зорітиме в історії України назва маленького волинського містечка Базар, знаного від подій, що мали там місце, сятиме як символ героїзму і непереможности, як вияв безкрайної полум'яної любови до батьківщини і жертвовного подвигу заради неї, як непохитне ствердження невмирущости великої української національної ідеї, якої не можна вбити, не можна знищити. Вона залишається безсмертною і вкінці тріюмфує. Героїчний чин 359 українських лицарів-патріотів, що перед лицем смерті відмовились зректися цієї ідеї, не погодились зрадити своєї батьківщини та піти на службу її поневолювачів і своїм подвигом заманіфестували, що смерть у боротьбі за волю рідного краю краща, ніж життя в неволі — заяснів як світлий дороговказ наступним поколінням українського народу, як величний зразок того, як треба любити батьківщину, як змагатись за її визволення та без жалю віддати своє життя за цю високу мету..."

СОЮЗ УКРАЇНЦІВ ВОЄННИХ ІНВАЛІДІВ

Також і цього року, перед листопадовою збіркою на українських воєнних інвалідів, одержали ми "Бюлетень СУВІ", який містить у собі вичерпне справоздання із сум, які поступили до Головної Управи СУВІ, і виданих нею на допомогу воєнним інвалідам та ветеранам українських визвольних змагань, як також вдовам і сиротам по українських інвалідах.

Із цього Бюлетеня бачимо, що в часі від 1. 9. 60 до 31. 8. 61 року до Головної Управи СУВІ поступило пожертв на суму 67,908 нім. марок. Серед жертводавців на першому місці стоїть Канада, на яку припадає 48% зібраних сум. Далі йдуть: США — 35%, Аргентина — 6%, Австралія — 5,5% та інші

країни (Бельгія, Німеччина, Англія, Франція і Австрія), що разом дали 5,5% зібраних сум.

Другу частину Бюлетеня становить поименний виказ розподілу допомог, що пересічно виносить від 15 до 20 нім. марок місячно на одну особу.

Головна Управа СУВІ висловлює щиро подяку усім жертводавцям за добре серце, щедру жертвність і своєчасне пересилання сум до її диспозиції, а також висловлює надію, що українська громадськість прийде їй з поміччю не меншою, як і в минулому році, що дозволить їй допомогати вдовам, ветеранам та інвалідам українських визвольних змагань.

Всесвятіших Ієрархів і Всечесне Духовенство Українських Церков, Державний Центр Української Народньої Республіки, Комітет Українців Канади і його Складові Організації, Український Канадійський Легіон, українську генеральну та булавну старшину і всіх побратимів, Управи Станиць і все членство Союзу Бувших Українських Вояків у Канаді — з нагоди Різдва Христового і Нового Року щиро вітає і найкращі побажання пересилає

Генеральна Управа
Союзу Бувших Українських Вояків
у Канаді

ВІД РЕДАКЦІЇ

Три роки тому, на початку 1959 року, розпочинаючи видання "Бюлетеня СБУВ", у передовій його першого числа ми писали:

"...Видаючи "Бюлетень", ми ставимо перед собою завдання: контакт із членством, інформація про діяльність Генеральної Управи, про життя станиць, про наші потреби, про досяги нашої спільної праці, про життя споріднених з нами та інших ветеранських організацій. Це є наше перше і мінімальне завдання.

Але разом з тим, у міру наших можливостей, ми будемо прагнути заповнити сторінки Бюлетеня й іншою тематикою, яку підсказуватиме нам саме життя. Певні вимоги у виборі тем ставить перед нами і статут СБУВ, який наказує нам "заховувати спомини про діяльність наших побратимів і пильнувати, аби їх праця не була забута українською нацією", "постійно заховувати пам'ять про поляглих, про їх героїські вчинки", "виховувати в громадянстві почуття лояльності, патріотизму, обов'язку та бездоганного служення народові"...

"...Критерієм, з яким ми підходимо до оцінки явищ нашого громадського життя, буде, зазначена в статуті СБУВ, любов і пошана до Канади, а з другого боку — зберігана у наших серцях — всенациональна єдність, соборність чину і вірність прапорам Української Народньої Республіки, з якими 40 років тому ми залишили нашу Батьківщину"...

Пригадуємо сьогодні ці наші слова не тільки тому, що були вони вихідними позиціями і дороговказом у нашій праці, але й тому, що згадане тут перше число Бюлетеня було видруковане циклостилевым способом і лише в 300 примірниках, а тим самим зазнало з ними лише обмежене коло наших читачів.

Також в згаданій нами тут передовиці ми писали тоді:

"...Найближчі місяці покажуть якою мірою наш Бюлетень виконуватиме своє завдання і якою широкую буде база його читачів і прихильників"...

Від часу коли писалося ці слова минуло вже майже три роки і сьогодні, входячи у новий 1962-ий рік, час зробити нам підсумок нашої трьохрічної праці і дати відповідь на питання — чи Бюлетень поставлені перед собою завдання виконав, як також — у якій мірі знайшов він зацікавлення, а вслід за цим і моральну та матеріальну підтримку українських вояцьких мас і громадянства?

Уже той факт, що з 2-им числом Бюлетеня перейшов на друк у друкарні, що за цей час він збільшив свій наклад з 300 на 800 примірників і що у своїй фінансовій господарці був цілковито самовистачальним і незалежним від Генеральної Управи СБУВ — свідчить про те, що на протязі цих трьох років знайшов він контакт як з членством СБУВ, так і з ширшими колами українського вояцтва, контакт і моральну та матеріальну підтримку його праці. І не лише в Канаді, на терені якої розходить 54% його накладу, але й в США — 31% і в інших країнах — 15%.

Численні листи, які у цьому часі прихилили до нас з різних континентів світу, витяги з деяких з них ми друкуємо у цьому числі, свідчать про те, що наша праця не йшла намарне, що Бюлетенем цікавляться, що появи кожного його нового числа очікують.

Усе це було для нас великою моральною підтримкою, за яку сьогодні, по трьох роках нашої праці, читачам і прихильникам Бюлетеня, а в першій мірі його меценатам-передплатникам ми складаємо нашу найщирішу подяку. Ми віримо, що цю всебічну підтримку нашої праці ми знайдемо у них і в наступних роках.

Пишучи ці рядки, ми не можемо не згадати тих наших побратимів, що разом із нами уклали і свою цеглину праці та гроша у розбудову Бюлетеня, а яких невблагана смерть вирвала з наших рядів. Над їх могилами, заховуючи вдячну пам'ять про них, ми низько схилиємо наші чола!..

"БЮЛЕТЕНЬ СБУВ" В ОЦІНЦІ ЙОГО ЧИТАЧІВ

"Нехай Господь допомагає в доброму ділі"...
Митр. прот. В. Слюзар, 16. 1. 1960

"Довелося мені побачити і перечитати "Бюлетень СБУВ", що зворушило мене до сліз. Це була моя мрія, яка здійснилася багато років по моєму виїзді з Канади. Нехай же Бог допоможе Вам утримати його і поширити на всіх побратимів, що проживають поза межами Батьківщини. Його значення величезне"...

Ігумен Святослав, 17. 1. 1960

"Дозвольте щиро подякувати Вам за надіслання "Бюлетеня". Ви його прекрасно видали... "Бюлетень" є прекрасним інформаційним органом Союзу"...

М. Крат, 22. 1. 1960

"Перш за все дякую Вам за надіслання "Бюлетеня СБУВ". Останнє 2/5 число, як бачу, вийшло вже справжнім друком і робить надзвичайно миле враження як зовнішнім своїм виглядом, так і внутрішнім змістом. Є в ньому не багато статей і взагалі матеріалу до читання, але те, що там є, має глибокий зміст і являється золотим візитівкою Організації, яка, треба думати, спроможеться утримати своє видання й надалі в тому ж дусі і в тому стилі. Щастя Вам, Боже!"

А. Зубенко, 4. 2. 60

"Останнє число "Бюлетеня" я одержав. Дякую. Дуже приємне враження робить. Дай Боже, щоб дальші числа були такі... Дуже гарно вийшов Воскресний Хрест... Перший раз читав промову Головного Отамана у "Трикутнику смерті". Дуже змістовна".

М. Стечишин, Німеччина, 15. 2. 1960

"Дуже дякую за листа і "Бюлетень", який своїм змістом нагадує дійсно спогади про епоху УНР"...

О. Бондарівський, Англія, 26. 2. 1960

"Пару днів тому одержав "Бюлетень" ч. 2. Сердечно дякую за пам'ять. Це для мене була велика несподіванка і радість. Нехай Всевишній Господь благословить Ваші добрі діла і Вашу працю на користь СБУВ"...

В. Лазарчик, Німеччина, 4. 3. 1960

"Бюлетень" ч. 2 одержав, дуже вдячний. Моє враження від нього найкраще. Ваш Союз у Канаді живе і діє. Правда заздрити не маю права, але огортає сум, що у нас цього нема, бож за-

морські країни обеззброїли нас виїздом нашого членства"...

сот. Т. Бидловський (Бельгія)

"Дякую сердечно, що надіслали мені "Бюлетень СБУВ". Гарно уложений і зредагований, та збагачений цінними історичними фотознімками та пам'ятками. Кілька разів читав і кожний раз щось нового та близького минувшини моєї знаходив".

П. Сумароків, Німеччина, 12. 4. 1960

"Дуже дякуємо за нове число "Бюлетеня". В ньому цікаві статті і фотографії історичного значення"...

Музей УВАН, 20. 4. 60

"Бюлетень дістав і мені дуже подобалося його оформлення"...

П. Самутин, 22. 4. 60

"Дякую за надіслане число Бюлетеня. Не можу не висловити свого захоплення від змісту і оформлення цього числа. Я з великою приємністю прочитав, як то кажуть, "від дошки до дошки"..."

І. Розгін, 22. 4. 60

"Одержав "Бюлетень СБУВ". Сердечно дякую, бо по перечитанні я віджив воїнським духом. Не знаю хто дав вам мою адресу, але велике спасибі тій особі. Бюлетень мені дуже подобався і я радий, що зустрінувся з ним"...

Ст. Ємчук, 26. 4. 60

"Одержав останнє число Бюлетеня... В загальному виглядає добре. Коли б усі українські часописи і журнали виглядали так, то було б добре"...

І. Драбатий, 3. 11. 60

"Відносно Бюлетеня скажу без компліментів — він починає приймати форму гарного журналу. Я питав багатьох про їх враження і ні від коно не чув негативної оцінки"...

В. Мошинський, 7. 11. 60

"Тут на далекому Заході, серед скелястих гір, ваш Бюлетень повів мені Євшан-Зіллям. Читаючи статті у цьому Бюлетені, так і проходили перед моїми очима спогади, часом милі, часто сумні"...

Ю. С-кий, 15. 11. 60

"Ваші Бюлетені ми радо читаємо і безмірно тішимося, що на терені Канади український національний рух заслуговує виняткової уваги. Щастя вам Боже у вашій праці на користь нашої многотрадалної Неньки-України"...

С. Павлюк, Франція, 3. 11. 60

Фрагменти з минулого

Українські ветерани складають вінок на могилу незнамого воїна у Парижі.

На фотознімці: ген. О. Удовиченко вписує своє ім'я до пропам'ятної книги. На першому плані: ред. М. Ковальський, С. Кравченко, ген. О. Удовиченко і ред. Галіян.

Повідомлення Адміністрації "Бюлетеня СБУВ"

В часі від 20 жовтня до 15 грудня ц. р. на пресовий фонд "Бюлетеня СБУВ" пожертви склали:

По 3 дол.: М. Деркач (США). По 2,5 дол.: І. Скляренко. По 2 дол.: В. Гарбер, С. Клішковський. По 1 дол.: П. Адамчик, І. Коваль, М. Сокіл, Ф. Виник, М. Кузьменко.

З нагоди 25-літнього ювілею СБУВ, як ювілейний дар, на пресовий фонд "Бюлетеня СБУВ" зложили:

К. Варварів — 5 дол., Г. Сосідко — 5 дол., К. Бризгун — 3 дол.

В тому ж часі передплату в сумі 2 дол. внесли:

Канада:

Г. Мигович, А. Швед, М. Ковальський, І. Квартюк (8 дол.), О. Лаба, І. Горішний, Н. Палій, І. Варяниця, Ф. Стефанюк (1,5 дол.), О. Навроцький, І. Кузик, Ф. Винник (4 дол.), З. Кожушко, М. Кузьменко, М. Сокіл, А. Матвієнко, пані М. Волосевич, К. Савицький, І. Теличко.

США:

Н. Горбач, К. Андрущенко, Д. Верба, І. Панченко, М. Крат, Е. Приходько, В. Гарбер, М. Деркач, С. Клішковський (4 дол.), А. Голуб, П. Шандрук.

Занотуйте на цих листах і Ваші імена! "Бюлетень СБУВ" — це Ваш літопис, Ваша трибуна і Ваш контакт з Генеральною Управою СБУВ у Канаді і зі світом. Користуйте ним і підтримуйте його!
